

говорятъ едно, а какво сж намислили да правятъ, само тѣ си знаятъ.

Дяконътъ. Преди малко идваха трима отъ тѣхъ да те дирятъ.

Христо. Мене? Невѣроятно! Чудно. . . .

Дяконътъ. Дойдоха да ти предложатъ длъжността секретаръ на читалището, съ петдесетъ франка заплата на месецъ.

Христо. Какво имъ е хрумнало? Не мога да разбера. . . .

Дяконътъ. Преди тѣхъ тукъ идва владишката унука, Венета, донесе тия нѣща за хъшоветѣ и заржча да ти кажа, че много те моли да приемешъ. . . .

Христо. А. . . . Сега разбирамъ всичко.

Дяконътъ. Е, ще приемешъ ли?

Христо. Какво? Азъ? Да стана мекере на „Добродетелната дружина“? По-скоро умирамъ отъ гладъ, но не се покорявамъ на владиката Панаретъ, д-ръ Дончевъ и Бакалоглу. Нали всѣки тогава ще каже: ето го и тозъ! Всичкото му било за една службица! Пъхнаха му кокала въ устата и млъкна. Да свие домъ и семейство, да грабне зестрата на владиската унука. Затова ли азъ прекършихъ волята на баща си и го оставихъ да се разболѣе отъ кахъръ, затова ли зарѣзахъ бждеще, наука. . . .

Дяконътъ. Щѣхъ да забравя. „Нотабилитѣ“ донесоха нѣкакво писмо. Христо Георгиевъ имъ го далъ да ти го предадатъ. Струва ми се, че е отъ баща ти.

Христо (буйно и нетърпеливо). Где е? (Взема го, разпечатва го и се оттегля да чете).

Каравеловъ. Студено! (Потреперва, потрива ръце). Вие все тѣй ли я карате? (Дига яката на палтото си). Тѣй не може да продължава. Като отворя печатницата, ще ви взема тамъ.

Христо (Сгъва листа, отива къмъ тѣхъ). Секретаръ на читалището, или учителъ въ Исмаилъ. . . . Трѣбва да приема едно отъ дветѣ. Другъ изборъ нѣма. Баща ми е на смъртно легло. Майка ми и братята ми нѣма какво да сложатъ въ уста. Надеждата имъ е въ мене. (Слага писмото въ джоба си). Писали на Христо Георгиевъ и той ми издействувалъ мѣстото въ Исмаилъ. . . . Добъръ човѣкъ е бай Христо. . . . Свършилъ работа. Сега? Щастливи сте, че можете да работите и живѣете, безъ да сте длъжни никому да давате смѣтка. Азъ съмъ първородниятъ синъ и сега трѣбва да замѣстя баща си въ грижитѣ за дома. . . . Трижъ по-добре да бѣхъ разпилѣлъ коститѣ си изъ Балкана, съ четата на Хаджията, отколкото да прекланямъ глава предъ това, което най-мразя. . . . (Изстенва гнѣвно). Това е по-лошо отъ глада и смъртта. . . .